

Onderstaand verhaal hebben wij ontvangen van Dhr. C.G. Bloem uit Apeldoorn. Wij willen u dit niet onthouden.

Witte bonen:

Op 8 maart 1945 aten we witte bonen. Het is eigenlijk toch wel gek, dat je je zoiets na zo'n 45 jaar nog steeds herinneren kunt. Ik was 14 jaar en we zaten die middag min of meer met 't eten op m'n vader te wachten, die toen nogal laat thuiskwam. Hij bracht het verschrikkelijke bericht mee, dat de Duitsers bij Woeste Hoeve 117 of 118 (zoals hij zei) mensen doodgeschoten hadden.

M'n vader had de gewoonte om verschillende dingen te tellen. Zo kon hij bijvoorbeeld bij het eten van kersen zeggen "zo, nu heb ik er 25 op en schei er mee uit", of iets dergelijks. Ook wist hij precies hoe vaak hij met z'n fiets moest trappen naar de een of andere bekende plaats. Zo had hij ook die dag in het voorbijfietsen de lijken geteld van de mensen die juist tevoren gefusilleerd waren....

Eerst later hoorden we het hoe en waarom. Op de avond van de 6e maart, (dus nauwelijks 2 dagen tevoren,) had een verzetsgroep, die een auto nodig had, een overval gepleegd op een auto, waarin toevallig de "SS- en Polizeiführer in Nederland", zat, oftewel de opperste sadist van het Duitse politiekorps in Nederland, Rauter. Zijn chauffeur en adjudant vonden hierbij de dood; Rauter zelf werd zwaar gewond.

De Duitsers namen zeer scherpe represailles en in de voormiddag van de 8e maart werden bij Woeste Hoeve 117 willekeurige Nederlandse politieke gevangenen doodgeschoten.

Mijn vader, bosbaas op landgoed Deelerwoud, was die morgen voor z'n werk onderweg via "de Hoef" naar Groenendaal. Nabij Woeste Hoeve aangekomen, hoorde hij schoten vallen en bij de herberg aangekomen, werd hij door de beheerder, Kees Aartsen, naar binnen geroepen met de mededeling dat verderop iedereen doodgeschoten werd die in de buurt kwam.

Nu was m'n vader (en iedereen die hem gekend heeft zal dat kunnen beamen) niet erg bang van aard en hij wilde er tóch langs, misschien ook wel uit nieuwsgierigheid én om te zien, wat er nu eigenlijk precies aan de hand was. Alhoewel Aartsen en z'n vrouw hem bezwoeren om het niet te doen, stapte hij toch op z'n fiets en reed richting Groenendaal. De familie Aartsen dacht hem nooit meer te zullen terugzien.

Aan de overkant van de weg zag hij over een afstand van zo'n kleine honderd meter de juist doodgeschoten mensen liggen, steeds met kleine aantallen (5 of 6) bij elkaar. De soldaten liepen tussen de gefusilleerden door en gaven hier en daar aan enkelen die niet geheel dood bleken te zijn het genadeschot. Eén van de gefusilleerden hing over de lage afrastering van het daarachter gelegen bouwland heen, in een laatste poging om nog te vluchten....

M'n vader fietste door naar Groenendaal, waar hij bij de bevriende familie Methorst vertelde, wat er op "de Hoef" gebeurd was. Wat hij op dat moment niet kon weten was dat er in de aangrenzende kamer een medelusteraarster was. Plotseling werd de tussendeur opgegooid en in de deuropening verscheen een vrouw met een groot mes in haar hand, die uitriep, dat ze alle Duitsers wel kapot zou maken.

In één oogopslag overzag m'n vader de situatie. Hij greep de vrouw bij haar arm en haar hand en bonkte met haar pols op zijn opgeheven knie. De vrouw liet direct het mes vallen en viel zelf in onmacht. De vrouw bleek een jodin te zijn, die bij de familie Methorst ondergedoken was....

Na dit incident was er voor m'n vader best een andere weg geweest om weer thuis te komen, maar nee, toen hij op z'n fiets stapte, reed hij weer richting Woeste Hoeve....

Niet ver voor hem uit reed ook een man op de fiets. M'n vader kende hem wel, maar ik ben de naam vergeten. Was het Beekman? In elk geval moest deze man, aangekomen bij de gefusilleerden van een SS'er afstappen en eerst een bord lezen, waarop stond waarom deze "terroristen" waren doodgeschoten.

Mijn vader kwam er achteraan en stapte ook af. "Doorrijden, verdomme" beet een SS'er hem toe, (Waarschijnlijk omdat m'n vader uit zichzelf afgestapt was ?!).

M'n vader stapte weer op z'n fiets, ondertussen tellend hoeveel lijken er lagen. Ergens tussen de gefusilleerden hadden de soldaten (uit tijdverdrijf?) een aantal conservenblikjes op elkaar gezet, waarop ze op afstand stonden te schieten. Ze schoten vóór hem heen en achter hem langs, toen hij passeerde. Bij Aartsen, waar ze door een kier lagen te kijken wat er verderop gebeurde, hadden ze tegen elkaar gezegd "daar schieten ze baas Bloem ook dood!"

Ondanks al deze bizarre omstandigheden had m'n vader het aantal gefusilleerden toch geteld en wist thuisgekomen te vertellen, dat het er 117 of 118 waren. Met ontzetting luisterden we naar zijn verhaal. Van de witte bonen werd weinig gegeten....

Later vertelde hij nog wel eens, dat het middelpunt van de plaats waar dit drama zich afspeelde niet direct de plaats was waar nu het een voudige monumentje staat, maar dat die plaats iets meer naar het zuiden in de richting van de Groenendaalsweg was.

Dat de militair in zijn snauw Nederlands sprak, liet zich later ook verklaren toen we vernamen, dat de executie had plaatsgevonden door Vlaamse SS-ers.

C.G. Bloem.

WIE HERKENT DEZE MAN ??

De man op bijgaande foto is Johannes Hubertus Sons, geboren te Sittard op 24 dec. 1907. Zijn roepnaam was Jan.

Van deze man is bekend dat hij waarschijnlijk met de razzia van Putten in oktober 1944 opgepakt is en met circa 600 Puttenaren naar het kamp Amersfoort is gebracht.

Waarschijnlijk beschikte Sons over een vals persoonsbewijs wat op naam stond van Hellenbrand. Deze naam kwam in zijn familie voor doordat zijn moeder twee maal getrouwd was en zijn stiefbroers de naam Hellenbrand droegen.

Dan komt de naam Hellenbrand weer voor op de lijst met Puttenaren die vanuit het kamp Amersfoort op transport zijn gesteld naar Duitsland.

Het is verder bekend dat tijdens dit transport, in de omgeving van Apeldoorn en Deventer tussen de 40 en 50 mensen uit de trein gesprongen zijn. Een groepje van deze mensen heeft door Deventer gezworven op zoek naar een veilig heenkomen. Het kan zijn dat Sons daarbij was.

De mogelijkheid bestaat dat Sons gearresteerd is en uiteindelijk op de Oexerhof terecht is gekomen. Op 8 maart 1945 zijn vroeg in de morgen 21 mannen vanaf de Oexerhof weggevoerd naar de Woeste Hoeve. 20 namen van deze mensen zijn bekend. De 21e kwam uit cel 5 en had geen contact met de overige gevangenen, vandaar dat zijn naam onbekend is gebleven. Het is dus mogelijk dat Sons één van de nog steeds twee onbekende slachtoffers van de Woeste Hoeve is.

Mocht U op de één of andere manier deze man herkennen of iets anders over hem weten, dan verzoek ik u dringend contact met mij op te nemen.

Henk Berends.

De Tol 68

7321 KH Apeldoorn

tel. 055-660176